

עבודת השם

פירוש "ואתחנן"

הכד לבאר והיה מצטער מאד, בינתיים הגיע עבד המלך לשאוב מים עם כד זהב וגם כד זה נפל למים, החל האיש צוהל ושמח. שאלו אותו על מה אתה שמח ענה להם, עד עכשיו מצטער הייתי על כד החרס שלי שהרי אף אחד לא ירד לעומק הבאר להשיבו לי, אבל עכשיו שנפל כד המלך ודאי שירדו לבור להביאו ואגב כן יעלו גם את כדי. והנמשל עכשיו שמשה קבור בחו"ל ובתחיית המתים ודאי יביאו הקב"ה לארץ, אם כן יחד עמו כבר יביא הקב"ה את שאר מתי ישראל. (מעשה אבות)

"וְאַתֶּם, הַדְּבָקִים, בַּה', אֱלֹהֵיכֶם--חַיִּים כְּלַכֶּם, הַיּוֹם." (אתחנן ד-ו) אם האדם רוצה להיות דבק בהקב"ה לבלתי יסור ימין ושמאל מאתו יתברך, עליו לחשוב שהוא חי רק היום ואין הוא יודע מה ילד יום המחרת, ואם האדם הוא במחשבה זו ודאי שיהיה דבק בהקב"ה, וזהו מה שאמרה המשנה באבות רבי אלעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך, ואמרו לו תלמידיו וכי יודע האדם מתי ימות שישב יום קודם, אמר להם אדרבא, ישוב היו שמא ימות למחר, ונמצא שאם בכל יו חושב האדם על זאת הרי הוא דבק בה' יתברך ויחזור בתשובה בכל יום, כי יודע שאין לפניו אלא יום זה בלבד שהוא עומד בו, וכפי שרמו החכם מכל האדם בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר, ולכן על זה רמו הכתוב ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום, שאין לאדם לצור צרת מחר אלא היום בלבד לפניו ומשום כך יהיה דבק עם הקב"ה (וידבר יוסף).

"וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי, רַב-לֵךְ--אֶל-תּוֹסֵף דְּבַר אֵלַי עוֹד, בְּדַבַּר הַזֶּה." (ואתחנן ג:כו) יש להקשות לי מה שאמרו חז"ל בתלמוד (יבמות ס"ד) מפני מה עשה הקדוש ברוך הוא את האימהות עקרות משום מתאווה לתפילתן של צדיקים. מדוע אם כן אמר הקדוש ברוך הוא למשה "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" ומנע אותו מלהתפלל?

אומנם העניין יובן על ידי משל לעני אחד שנזדמן לשכונה של אנשים קמצנים, ומכיוון שהיה רעב פנה אל איש וביקש ממנו רק בצל, לאחר מכן אמר לו: וכי אפשר לאכול בצלי בלי לחם?! לאחר שקבל לחם אמר: וכי אפשר לאכול בלי לשתות?! ואז בליית ברירה גם אכל וגם שתה. כך גם הקדוש ברוך הוא ידע מה שיכול לקרות עם משה רבינו ע"ה שבתחילה יבקש מעט ולבסוף יקבל הכל, ולכן כשראה שהתפילות עלו על גדותיהן אמר לו שיפסיק מלהתפלל משום שאם ימשיך להתפלל כבר יכמרו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ובהכרח שיסכים לתפילותיו של משה להיכנס לארץ.

(ממרן הגר"ע יוסף שלישי"א).

"אֲרֵנִי אֱלוֹקִים, אַתָּה הַחַלּוֹת לְהִרְאוֹת אֶת-עַבְדְּךָ, אֶת-נַדְלָךְ, וְאֶת-יָדְךָ הַחֲזֹקָה--אֲשֶׁר מִי-אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרֹתֶיךָ." (ואתחנן ג:כד) לפני שמתחיל משה להתפלל הוא מהלל ומשבח את בורא עולם ומכאן למדו חז"ל שלפני שמתפללים משבחים את בורא עולם ולכן תיקנו שלוש ברכות ראשונות בתפילת העמידה יהיו ברכות שבח לה'.

משל למה הדבר דומה, למלך שראה אישה וביקש ממנה להינשא לו, והיה הולך ומבקש ממנה הרבה פעמים, והיא לא נתרצתה להינשא לו, אבל לאחר שהפציר בה פעמים הרבה, נישאה לו, לא עברו ימים מרובים והוא כעס עליה וביקש לגרשה. אמרה לו האישה, וכי לא אמרתי לך פעמים הרבה שאיני רוצה להינשא לך. אתה שפיתית אותי להינשא לך, כלום הגון עכשיו לגרשני. כך אמר משה להקב"ה, כשנגלית עלי בסנה הסתרתי פני מוך. ואח"כ הפצרת בי שאלך למצרים ושאומר לפרעה להוציא את בני ישראל ממצרים, ואני לא רציתי לילך ואתה הפצרת בי עד שהלכתי, ועכשיו אתה משפיל אותי עד כדי כך, שאני מתחנן בפניך כל כך להיכנס לא"י ואתה מסרב למלא בקשתי. והרי מדתך לשלם מדה כנגד מדה. ואם חטאתי בחטא המרגלים, הרי הם נענשו מפני שהוציא דיבת הארץ רעה, ואילו אני דברתי בשבחה של א"י שהיא ארץ זבת חלב ודבש. ואם יש בידי שום עוון, הענש אותי כפי אותו עוון. ועוד אמר משה לפני הקב"ה והרי עצמותיו של יוסף זכו להיכנס לארץ ואני איני זוכה, אם בגלל יוסף ירדו אבותינו למצרים, הרי על ידי נגאלו ממצרים, ועאכ"ו שזכאי אני להיכנס לא"י.

אחד הטעמים מדוע לא קיבל הקב"ה תפילת משה ומשה נקבר בחוץ לארץ, זה כדי שיהיה תקוה למתי חוץ לארץ. שמשל לאדם שהלך לשאוב מים מהבאר עם כד חרס ונפל

19:06	כניסת השבת
20:06	צאת השבת
19:27	שקיעה
20:39	ה. תם
6:08	הנץ

הפטירה: פ"חמנו פ"חמנו עמ"ט

ורומו למשה באמירת "רב לך"...

"ואהבת, את יהוה אלהיך, בכל לבבך ובכל נפשך, ובכל מאדך." (ואתחנן וזה) שאלו הפילוסופים: כיצד יתכן צווי לאהוב, הלא אהבה היא בטבעו של האדם כשבאמת אהב את הדבר, אחרת לא תהיה אהבה, ואם כן כיצד אפשר לאהוב את בורא עולם רק בגלל צווי? והאמת היא כי התירוץ נעוץ בקושיא עצמה, כי מזה שציווה ה' יתברך "ואהבת" יש להסיק שאכן יש בטבעו של כל אדם מישראל לאהוב את הבורא ואין צריך אלא לעורר את הכוח הטבעי הזה. ואכן זוהי הדרך להגיע למצב של "ואהבת" שתעשה את כל הפעולות הדרושות כדי לעורר את הכוח שמוסתר בקרבך לאהוב את ה' יתברך (שפת אמת) וכתב הרמב"ם שעל ידי שיתבונן האדם בפלאי העולם, ובראותו את התכנון המופלא של גופו, (כמו שמתגלים על ידי המדענים בכל יום גילויים נוראיים ומרעישים על כל פרט בגוף האדם), מיד הוא יאהב את הקדוש ברוך הוא אהבה עצומה. (לבוש יוסף)

שמא תאמר, ומה בכך שיכנס משה לארץ? כבר אמר המקובל רבינו מאיר פאפריש זצ"ל שהרי אמרו חז"ל שמעשי ידיו של משה לא בטלו, והמשכן שבנה לא נחרב אלא נגנו, ואין היה נכנס משה לארץ ישראל ובונה את בית הבחירה, כשעם ישראל היו חוטאים בהכרח שתהיה חלילה כליה על עם ישראל, כי הקדוש ברוך הוא לא ישפוך את חמתו על מעשי ידיו של משה רבינו, בתור כפרה על עם ישראל, לכן מנע ממושה רבנו שיכנס לארץ. וזהו שאמר משה רבנו לבני ישראל, "ויתעבר ה' בי למענכם", הקדוש ברוך הוא מנע ממני להיכנס לארץ למענכם להצילכם בשעת חוריי (לבוש יוסף).

ועוד נאמר, רב לך.. מפרש רש"י שרב לך השכר שיהיה לך בעולם הבא וגם "רב לך" מידה כנגד מידה לא בטלה כך אמר משה רבינו לקורח שהאדמה בלעה אותו ואת עדתו עד טבורם וביקשו רחמים ממושה ומשה לא ויתר ואמר להם רב לך.. ואז האדמה בלעה אותם כליל. כשם שמושה לא חס עליהם כך גם הקב"ה לא חס לתפילתו

סיפור בהמשכים "שליחות הנשמות" חלק ב.

מצרור: "ברוך בואך, רבי יוסף", קרא לעברו רבי חיים אשכנזי והשיבו לצידו. "דע כי עתיד אתה לעלות לארץ-ישראל, ושם ייוולד לך בן... **המשך:** עם זה, השתדל האר"י בכוח קדושתו לעורר את נשמת רבי חיים לשוב לארץ-הקודש ולהיות תלמידו. רגיל היה האר"י לערוך עליית נשמה, ואז היה משוטט בעולמות העליונים. באחת העליות הגיע אל נשמתו של רבי חיים ואמר לה: "כל סיבת ירדתי לעולם אינה אלא כדי ללמדך סודות נפלאים שלא נודעו לאיש. הזדריז-נא לעלות לארץ-הקודש אל העיר צפת". רבי חיים הרגיש בדברי האר"י, אך לא הבין את הצורך הבהול בעלייתו לצפת. מכיוון שלא הכיר את האר"י ולא ידע עד היכן גדלותו מגעת, הוסיף להתעכב בדמשק עוד שישה חודשים. לאחר שישה חודשים החליט רבי חיים לבקר בארץ-ישראל, לבחון את נכונות השמועות בדבר גדולתו של האר"י, ולראות מה יוכל ללמוד ממנו. אותו יום היה יום שמחה אצל האר"י, שכבר הכין מראש את בני ביתו לקראת בוא האורח. הוא גם אמר להם כי האורח מתכונן לבחון את ידיעותיו בנסתר. לאחר קבלת פנים חמה מצד האר"י, הציג לו רבי חיים קטע מדברי זוהר הדרוש הסבר. כשהתחיל האר"י להסביר את הדברים נותר רבי חיים משתאה ומשתומם מעומק הדברים הקולחים מפי רבי יצחק. הוא ניסה להציג לו קטע שני, ולא היה יכול להירגע מהחידושים שנתגלו לפניו. כאשר הציג לפניו קטע שלישי אמר לו האר"י, כי נשמתו עדיין אינה ראויה לגילויים נוספים. רבי חיים חזר אל אכסנייתו בצער ובמפח-נפש. בבית מארחו של רבי חיים רבתה הפליאה. כל אותו לילה ישב רבי חיים על הארץ, וכאבל בכה בדמעות שליש. בני הבית חששו כי אולי הוא בוכה בגלל גזרה חמורה, אך רבי חיים בכה על שהאר"י לא רצה להוסיף ללמדו. למחרת ניגש רבי חיים אל האר"י בתחנונים ובדמעות שליש. אז אמר לו האר"י בפנים מאירות, כי בגלל עיכובו בדמשק שישה חודשים לא היה ראוי עוד להיות תלמידו, אולם תפילתו ותעניתו בלילה הועילו לו, ומכאן והלאה לא ימנע ממנו דבר. הרב והתלמיד נפגשו סוף-סוף. רבי חיים ויטאל (הרח"ו) דבק מאוד ברבו, והיה לגדול תלמידיו ולממלא מקומו. יותר מכולם השכיל הוא דווקא להבין את דברי רבו, ורק הוא הורשה לכתוב את שיטתו בספר וללמדה ברבים. רק שנה אחת הספיק רבי חיים ללמוד מפי רבו ואז הסתלק האר"י, בה' שנת-הש"ב, והוא בן שלושים ושמונה שנים בלבד. אולם הדברים שלימד באותה שנה מפרנסים כרכים רבים של תורת הקבלה, כפי שכתבה רבי חיים. **סוף!**

ע"פ ילקוט יוסף כרך ד.

פנית ההלכות "דיני יולדת בשבת"

- יב.** אם היולדת אין דעתה מתקדרת עד שיגיע הרופא המטפל בה תדיר, שיש לה בו אמן יותר, מותר להזמין לטפל ביולדת אף שיש שם רופא אחר. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שי')
- יג.** אישה הדרה באחד מהישובים שמחוץ לעיר, ומקשה לילד בליל שבת, וצריכים להסיעה לבית החולים, מותר לה לנסוע לבדה עם הנהג, ואין לחוש בזה לאיסור ייחוד. (שם בהערה)
- יד.** הנוסע בשבת לצורך פיקוח נפש שיעור מהלך פרסה, בדרך בין עירונית, מותר לו לומר תפלת הדרך, ואין זה בכלל איסור שאלת צרכי בשבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שי')
- טו.** אם שואלים אותו בכניסה לבית החולים על שם החולה ופרטיו השונים, ואינו יכול לפרסם במתן ערבון וכדומה, מותר לו להשיבם. דפיקוח נפש דוחה גם איסור מסייע בידי עוברי עבירה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שא')

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
חיה שורחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..